
Конвенція складається з преамбули та 18-ти статей.

Метою Конвенції є співробітництво держав у боротьбі з перенесенням речовин, що забруднюють повітря, на великі відстані, розробка широкої програми моніторингу та оцінки перенесення таких речовин, вивчення наслідків перенесення забруднювачів повітря на великі відстані та пошук світ. спільнотою шляхів вирішення проблеми.

Конвенція містить дефініції таких конструкцій, як «забруднення повітря» і «транскордонне забруднення повітря на великі відстані». «Забруднення повітря» – це введення людиною (прямо чи побічно) речовин або енергії в повітряне середовище, що спричиняє шкідливі наслідки такого характеру, як загроза здоров'ю людей, завдання шкоди живим ресурсам, екосистемам, матеріальним цінностям, а також завдання збитку цінності ландшафту та перешкоджання ін. видам використання навколишнього середовища. «Транскордонне забруднення повітря на великі відстані» – це забруднення повітря, фіз. джерело якого знаходиться повністю або частково в межах території, що перебуває під нац. юрисдикцією однієї держави, і негативний вплив якого виявляється на території, що знаходиться під юрисдикцією ін. держави, причому на такій відстані, що неможливо визначити частку окремих джерел (або їх груп) викидів.

У Конвенції визначаються основоположні принципи, згідно з якими Сторони:

1) висловлюють свою рішучість охороняти людину та навколишнє середовище від забруднення повітря, прагнуть

Є. П. Суєтнов.

КОНВЕНЦІЯ ПРО ТРАНСКОРДОННЕ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ НА ВЕЛИКІ ВІДСТАНІ (1979) – міжнар.-прав. документ, розроблений під егідою ЄЕК ООН та підписаний 13 листоп. 1979 у Женеві (Швейцарія). Конвенція набула чинності 16 берез. 1983. Україна ратифікувала її 5 черв. 1980.

обмежувати і, наскільки це можливо, поступово скорочувати і запобігати забрудненню повітря, включаючи його транскордонне забруднення на великі відстані;

2) шляхом обміну інформацією, консультацій, наук.-дослідної діяльності та моніторингу якнайшвидше розроблюють політику та стратегію щодо засобів боротьби з викидами забруднювачів повітря, беручи до уваги зусилля, яких доклали на нац. та міжнар. рівнях;

3) обмінюються інформацією і розглядають свою політику, наук. діяльність і техн. заходи, спрямовані на боротьбу з викидами забруднювачів повітря, які можуть мати негативні наслідки, сприяючи, таким чином, зменшенню забруднення повітря, включаючи транскордонне забруднення повітря на великі відстані.

Сторони зобов'язуються розробити найкращу політику і стратегію, включаючи системи регулювання якості повітря і як їх складову частину – заходи боротьби з його забрудненням, сумісні зі збалансованим розвитком, зокрема шляхом використання найкращої наявної і економічно безпечної, маловідходної та безвідходної технології.

Додатками до Конвенції є 7 Протоколів: Протокол про довгострокове фінансування спільної програми спостережень та оцінки перенесення забруднень повітря на великі відстані в Європі від 28 верес. 1984; Протокол про скорочення викидів сірки або їх транскордонних потоків принаймні на 30 відсотків від 8 лип. 1985; Протокол про обмеження викидів оксидів азоту або їх транскор-

донних потоків від 31 жовт. 1988; Протокол про контроль за викидами стійких органічних сполук та їх транскордонними потоками від 18 листоп. 1991; Протокол про подальше скорочення викидів оксидів сірки від 14 черв. 1994; Протокол про важкі метали від 24 черв. 1998; Протокол про стійкі органічні забруднювачі від 24 черв. 1998.

Лит.: Статус Конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані від 13.11.1979. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_i12; Юридична енциклопедія, т. 3 / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К., 1998. URL: http://leksika.com.ua/13290106/legal/konventsija_pro_transkordonne_zabrudnennya_povitrya_na_veliki_vidstani_1979; Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великі відстані. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_223.

Є. П. Суєтнов.